

G. Mettan: MUŽ DVOU TVÁŘÍ. DR. VOLODYMYR A PAN ZELENSKYJ. TEMNÁ STRÁNKA UKRAJINSKÉHO PREZIDENTA

- CZ24 News | 27. června 2022

UKRAJINA: „Héros de la liberté“, „Hrdina naší doby“, „Der Unbeugsame“, „Nepravděpodobný ukrajinský hrdina, který se postavil Putinovi a sjednotil svět“, „Zelenskyj, Ukrajina v krvi“: západní média a představitelé už nevědí, jakými superlativy opěvovat ukrajinského prezidenta, tak moc je fascinuje „úžasná odolnost“ komika, který se zázračně proměnil ve „vojevůdce“ a „zachránce demokracie“.

Poslední tři měsíce se ukrajinská hlava státu objevuje na titulních stranách novin, zahajuje zprávy, zahajuje filmový festival v Cannes, obtěžuje parlamenty, blahopřeje a napomíná své kolegy v čele desetkrát mocnějších států, než je on sám, a to s takovým štěstím a taktickým smyslem, jaký nepoznal žádný filmový herec ani politický vůdce před ním. Jak nepodlehnout kouzlu tohoto neuvěřitelného pana Beana, který poté, co si podmanil publikum svými grimasami a extravagancemi (například chodil nahý po obchodě a napodoboval hrajícího pianistu svým pohlavím), dokázal vyměnit své výstřelky a štekavé slovní hříčky za šedozelené tričko, týdenní plnovous a slova plná vážnosti, aby povzbudil své vojáky obléhané zlým ruským medvědem?

Volodymyr Zelenskyj se od 24. února nepochybně projevil jako mimořádně talentovaný umělec v mezinárodní politice. Ti, kdo sledovali jeho kariéru komika, nebyli překvapeni, protože znali jeho vrozený smysl pro improvizaci, mimické schopnosti a hereckou odvahu. Už způsob, jakým vedl kampaň a jakým během několika týdnů mezi 31. prosincem 2018 a 21. dubnem 2019 porazil tvrdé protivníky, jako byl bývalý prezident Porošenko, a jak mobilizoval svůj produkční tým a štědré oligarchické dárce, prokázal rozsah jeho talentu. Zbývalo však realizovat proces. To se nyní podařilo.

Talentovaný muž dvou tváří

Jak už to tak ale bývá, přední strana málokdy vypadá jako zákulisí. Světla reflektorů toho více skrývají, než ukazují. A zde je obraz méně než hvězdný: jak jeho úspěchy jako hlavy státu, tak jeho vystupování jako obhájce demokracie nechávají hodně prostoru k zamyšlení.

Zelenského talent pro dvojí tvář se projevil hned po jeho zvolení. Připomeňme, že byl zvolen se ziskem 73,2 % hlasů a slíbil, že skoncuje s korupcí, povede Ukrajinu cestou pokroku a civilizace a především uzavře mír s ruskojazyčným Donbasem. Jakmile byl zvolen, zradil všechny své sliby s takovou nedočkavou horlivostí, že jeho popularita v lednu 2022 klesla na 23 %, a to tak, že ho předstihli i jeho dva hlavní soupeři.

Nově zvolený prezident, aby uspokojil své sponzory z řad oligarchů, zahajuje od května 2019 rozsáhlý program privatizace půdy, který se týká 40 milionů hektarů kvalitní zemědělské půdy pod záminkou, že moratorium na prodej půdy by stálo HDP země miliardy dolarů. V návaznosti na programy „dekomunizace“ a „derusifikace“, zahájené od proamerického puče v únoru 2014, zahajuje rozsáhlou operaci privatizace státního majetku, fiskální úspory, deregulaci pracovního práva a likvidaci odborů, čímž rozzlobil většinu Ukrajinců, kteří nepochopili, co jejich kandidát míní „pokrokem“, „pozápádněním“ a „normalizací“ ukrajinské ekonomiky. V zemi, která měla v roce 2020 příjem na hlavu 3 726 dolarů oproti 10 126 dolarům u ruského protivníka, přičemž v roce 1991 průměrný příjem Ukrajiny převyšoval příjem Ruska, není srovnání lichotivé. A je pochopitelné, že Ukrajinci této nanejvýš neoliberální reformě netleskali.

Co se týče pochodu k civilizaci, bude mít podobu dalšího dekretu, který 19. května 2021 zajistí nadvládu ukrajinského jazyka a zakáže ruštinu ve všech sférách veřejného života, na úřadech, ve školách a v podnicích, k velké spokojenosti nacionalistů a údivu ruskojazyčného obyvatelstva na jihovýchodě země.

Sponzor na útěku

V oblasti korupce to není o nic lepší. V roce 2015 byla Ukrajina podle odhadu deníku Guardian nejzkorumpovanější zemí v Evropě. V roce 2021 západní nevládní organizace Transparency International se sídlem v Berlíně zařadila Ukrajinu na 122. místo na světě v míře korupce, což je blízko opovrhovaného Ruska (136. místo). Na zemi, která se tváří v tvář ruským barbarům vydává za vzor ctnosti, nic oslnivého. Korupce je všude, na ministerstvech, ve státní správě, ve státních podnicích, v parlamentu, na policii, a podle listu Kyiv Post dokonce i u Nejvyššího soudu protikorupční spravedlnosti! Není neobvyklé vidět soudce jezdit v Porsche, poznamenávají noviny.

Zelenského hlavní sponzor Ihor Kolomojskij, který žije v Ženevě, kde má luxusní kanceláře s výhledem na přístav, není nejmenším z oligarchů, kteří profitují z převládající korupce: 5. března 2021 Anthony Blinken, který pravděpodobně neměl na výběr, oznámil, že mu ministerstvo zahraničí zmrazilo majetek a zakázalo mu vstup do Spojených států kvůli „zapojení do významné korupce“. Je pravda, že Kolomojskij byl obviněn ze zpronevěry 5,5 miliardy dolarů ze státní Privatbanky. Shodou okolností byl dobrý Ihor také hlavním akcionářem ropného holdingu Burisma, který zaměstnával syna Joea Bidena Huntera za skromnou odměnu 50 000 dolarů měsíčně a který nyní vyšetřuje delawarská prokuratura. Moudré opatření: Kolomojskij, který se v Izraeli stal personou non grata a podle některých svědků je uprchlíkem i v Gruzii, se pravděpodobně nedostaví na lavici obžalovaných.

Jedná se o téhož Kolomojského, který byl klíčovou postavou ukrajinského pokroku a díky němuž Zelenskij udělal celou svou hereckou kariéru a který je zapleten do aféry Pandora Papers odhalené tiskem v říjnu 2021. Tyto dokumenty odhalily, že od roku 2012 televizní kanál 1+1 patřící sirému oligarchovi zaplatil ne méně než 40 milionů dolarů své hvězdě Zelenskému a že ten krátce před svým zvolením prezidentem a s pomocí své blízké ochranky z Krivého Rogu – dvou bratrů Šefirových, z nichž jeden je autorem Zelenského scénářů a druhý šéfem Státní bezpečnosti, a producentem a majitelem jejich společné produkční společnosti Kvartal 95 – obezřetně převedl značné částky na offshorové účty otevřené na jméno své manželky, přičemž si pořídil tři nepřiznané byty v Londýně za 7,5 milionů dolarů.

Tuto zálibu „služebníka lidu“ (tak se jmenuje jeho televizní seriál a politická strana) v neproletářském pohodlí potvrzuje i fotografie, která se nakrátko objevila na sociálních sítích a byla okamžitě smazána antikomplotními faktografy, na níž si užívá v tropickém paláci za pár desítek tisíc za noc, zatímco zimní dovolenou měl trávit ve skromném lyžařském středisku v Karpatech.

Umění daňové optimalizace a vytrvalé spojování s kontroverzními oligarchy nesvědčí ve prospěch bezpodmínečného prezidentského závazku v boji proti korupci. Ani to, že se pokusil odstranit nepohodlného předsedu Ústavního soudu Oleksandra Tupického a jmenoval premiérem poté, co jeho předchůdce Oleksandr Gončaruk opustil funkci kvůli skandálu, neznámého muže jménem Denys Chmynal, který se však zasloužil o vedení jedné z továren nejbohatšího muže v zemi Rinata Achmetova, majitele slavné továrny Azovstal, posledního útočiště hrdinných bojovníků za svobodu z praporu Azov. Bojovníci, kteří měli na pažích, krku, zádech nebo hrudi tetování oslavující Wolfsangel divize SS Das Reich, fráze Adolfa Hitlera nebo hákové kříže, jak je vidět na nesčetných videích, která Rusové zveřejnili po jejich kapitulaci.

Rukojmí azovských praporů

Sbližování plamenného Volodymyra s nejextrémnějšími představiteli ukrajinské nacionalistické pravice totiž není nejmenší zvláštností doktora Zelenského. Toto spolčování bylo okamžitě s největší razantností popřeno západním tiskem, který je kvůli prezidentovu náhle znovuobjevenému židovskému původu hodnotil jako skandální. Jak by mohl židovský prezident sympatizovat s neonacisty, kteří jsou prezentováni jako nepatrná menšina outsiderů? Člověk by neměl dávat za pravdu „denacifikační“ operaci Vladimira Putina...

Přesto fakta svědčí jasně a zdaleka nejsou banální.

Je jisté, že Zelenskij osobně nikdy neměl blízko k neonacistické ideologii nebo dokonce k ukrajinské nacionalistické krajní pravici. Jeho židovský původ, i když poměrně vzdálený (a nikdy před únorem 2022 se k němu nehlásil) zřejmě vylučuje jakýkoli antisemitismus z jeho strany. Toto sblížení tedy neprozrazuje spřízněnost, ale je záležitostí banálního *raison d'état* a dobře pochopitelné směsi pragmatismu a pudu fyzického a politického přežití.

Pro pochopení povahy vztahu mezi Zelenským a krajní pravicí se musíme vrátit do října 2019. A je třeba pochopit, že tyto krajně pravicové formace, i když váží jen 2 % voličů, stále představují téměř milion vysoce motivovaných a dobře organizovaných lidí, kteří jsou rozprostřeni v mnoha uskupeních a hnutích, z nichž pluk Azov (spoluzaložený a financovaný již v roce 2014 Kolomojským [ano, zase on]) je jen nejznámější. K němu je třeba přidat organizace Aïdar, Dnipro, Safari, Svoboda, Pravý sektor, C14 a Národní sbor, aby byl výčet kompletní.

C14, pojmenovaná podle počtu slov ve větě amerického neonacisty Davida Lanea (*„Musíme zajistit existenci našeho národa a budoucnost pro bílé děti“*) [Sorry, ale na té větě nevidím nic „neonacistického“ a s jejím obsahem souhlasím. Poznámka editora], patří k nejméně známým v zahraničí, ale nejobávanějším pro své rasistické násilí na Ukrajině. Všechny tyto skupiny byly víceméně sloučeny do ukrajinské armády a národní gardy z iniciativy jejich vůdce, bývalého ministra vnitra Arsena Avakova, který v letech 2014-2021 neomezeně vládl ukrajinskému bezpečnostnímu aparátu. Právě ty Zelenskij od podzimu 2019 označuje za „veterány“.

Několik měsíců po svém zvolení se mladý prezident vydal do Donbasu, aby se pokusil splnit svůj předvolební slib a prosadit minské dohody podepsané jeho předchůdcem. Krajně pravicové síly, které od roku 2014 ostřelují města Doněck a Lugansk za cenu deseti tisíc mrtvých, ho vítají s největší obezřetností, protože jsou vůči tomuto „pacifistickému“ prezidentovi nedůvěřivé. Vedou nemilosrdnou kampaň proti míru pod heslem „Žádná kapitulace“. Na jednom videu je prosí pobledlý Zelenskij: „Jsem prezidentem této země. Je mi 41 let. Nejsem loser. Přicházím za vámi a říkám: odložte zbraně“. Video bylo zveřejněno na sociálních sítích a Zelenskij se okamžitě stal terčem nenávislné kampaně. Tím skončí jeho touha po míru a realizaci minských dohod.

Krátce po tomto incidentu došlo k menšímu ústupu extremistických sil a poté se bombardování obnovilo.

Nacionalistické křížové tažení

Problém je v tom, že Zelenskij nejenže podlehl jejich vydírání, ale přidal se k jejich nacionalistickému tažení. Po neúspěšné výpravě v listopadu 2019 přijímá několik krajně pravicových vůdců, včetně Jehvena Tarase, vůdce C14, zatímco jeho premiér stojí po boku Andreje Medvedka, neonacisty podezřelého z vraždy. Podporuje také fotbalistu Zolzulyu proti španělským fanouškům, kteří ho obviňují z nacismu kvůli jeho proklamované podpoře Stepana Bandery, nacionalistického vůdce,

který za války spolupracoval s nacistickým Německem (a po válce s CIA) a podílel se na židovském holocaustu.

Spolupráce s nacionalistickými radikály je dobře známá. V listopadu loňského roku jmenoval Zelenskij ultranacionalistu z Právého sektoru Dmitrije Jaroše zvláštním poradcem vrchního velitele ukrajinské armády a od února 2022 šéfem Dobrovolnické armády, která v týlu provádí teror. Zároveň jmenoval Oleksandra Poklada, přezdívaného „škrtič“ kvůli jeho zálibě v mučení, šéfem kontrarozvědky SBU. V prosinci, dva měsíce před válkou, přišla řada na dalšího vůdce Právého sektoru, velitele Dmitrije Kotsuybayla, který byl odměněn titulem „Hrdina Ukrajiny“, zatímco týden po zahájení bojů nechal Zelenskij nahradit oblastního gubernátora Oděsy Maximem Marčenkem, velitelem ultranacionalistického praporu Aïdar, téhož, s nímž měl Bernard-Henri Lévy pochodovat.

Touha uklidnit krajní pravici tím, že jim poskytnete pozice? Sdílený ultrapatriotismus? Nebo prosté sblížení zájmů neoliberální, atlantistické, prozápadní pravice a nacionalistické krajní pravice, která sní o rozbití Rusů a „vedení bílých ras světa v posledním křížovém tažení proti Untermenschen vedeném Semity“, jak říká bývalý poslanec Andrej Bilecki, vůdce Národního korpusu? To není jasné, protože žádný novinář se neodvážil Zelenskému tuto otázku položit.

O stále autoritářštějším, až zločinném směřování ukrajinského režimu však není pochyb. A to natolik, že by si jeho horlivci měli dvakrát rozmyslet, než svůj idol nominují na Nobelovu cenu míru. Zatímco média se dívají jinak, probíhá skutečná kampaň zastrašování, únosů a poprav místních i celostátních volených představitelů, kteří jsou podezřelí z toho, že jsou ruskými agenty nebo že se spolčují s nepřítelem, protože chtějí zabránit eskalaci konfliktu.

„O jednoho zrádce na Ukrajině méně! Byl nalezen mrtvý a souzen lidovým soudem!“ Takto oznámil poradce ministra vnitra Anton Gerašenko na svém účtu na Telegramu vraždu Volodymyra Stroka, starosty a bývalého poslance malého města Kremnina. Byl podezřelý z kolaborace s Rusy, unesen a před popravou mučen. Dne 7. března byl zabit starosta města Gostomel, protože se snažil vyjednat s ruskou armádou humanitární koridor. Dne 24. března požádal starosta Kupjanska Zelenského, aby propustil jeho dceru, kterou unesli agenti SBU. Ve stejné době byl nalezen mrtvý jeden z ukrajinských vyjednavců, kterého nacionalistická média obvinila ze zrady. Do dnešního dne bylo nahlášeno ne méně než jedenáct pohřešovaných starostů, a to i v regionech, které Rusové nikdy neokupovali...

Zakázané opoziční strany

Tím však represe nekončí. Zasažena byla také kritická média, která byla všechna uzavřena, a opoziční strany, které byly všechny rozpuštěny.

V únoru 2021 Zelenskij zrušil tři opoziční kanály, které byly považovány za proruské a které údajně vlastnil oligarcha Viktor Medvedčuk: NewsOne, Zik a 112 Ukrajina. Ministerstvo zahraničí tento útok na svobodu tisku přivítalo a uvedlo, že USA podporují ukrajinské úsilí čelit zhoubnému vlivu Ruska...“. V lednu 2022, měsíc před válkou, byla stanice Nash uzavřena. Po zahájení války se režim vydal na hon na levicové novináře, blogery a komentátory. Na začátku dubna byly postiženy i dva pravicové kanály. Channel 5 a Pryamij. Prezidentský dekret zavazuje všechny kanály vysílat jednotným, samozřejmě provládním tónem. Nedávno se hon na čarodějnice rozšířil i na nejpopulárnějšího kritického blogera v zemi, Navalného Ukrajince Anatolije Šarije, kterého 4. května zatkl španělské úřady na žádost ukrajinské politické policie. Útoky na tisk přinejmenším srovnatelné s těmi, které provádí autokrat Putin, ale o kterých západní média nikdy neslyšela...

Ještě tvrdší čistka se týkala politických stran. Zdecimovala hlavní Zelenského odpůrce. Na jaře 2021 byl dům hlavního oponenta Medvedčuka, údajně blízkého Putinovi, vyplněn a na jeho majitele bylo

uvaleno domácí vězení. Dne 12. dubna byl poslanec oligarchy v rozporu se všemi ženevskými konvencemi násilně internován na neznámém místě, viditelně omámen, zbaven možnosti návštěv a poté předveden v televizi a nabídnut výměnou za propuštění obránců Azovstalu. Jeho advokáti se museli pod pohrůžkou vzdát jeho obhajoby ve prospěch osoby blízké státním službám.

Loni v prosinci byl z velezrady obviněn Petro Porošenko, který v průzkumech veřejného mínění stoupal. Dne 20. prosince 2021 v 15.07 hodin byl na oficiálních stránkách SBU uveden jako podezřelý z trestných činů vlastizrady a podpory teroristických aktivit. Bývalý prezident byl obviněn z toho, že „učinil Ukrajinu energeticky závislou na Rusku a vůdcích Ruskem kontrolovaných pseudorepublik“.

Dne 3. března provedla SBU razii u aktivistů levicového hnutí Lizvizia a uvěznila jich několik desítek. Dne 19. března pak represe zasáhly celou ukrajinskou levici. Dekretem bylo zakázáno jedenáct levicových stran: Strana pro život, Levá opozice, Progresivní socialistická strana Ukrajiny, Socialistická strana Ukrajiny, Svaz levicových sil, Socialisté, Šarijská strana, Naši, Stát, Opoziční blok Volodymyra Salda.

Jsou zatýkáni a mučeni další aktivisté, blogeři a obránci lidských práv, novinář Yan Taksyur, aktivistka Elena Brežnaja, boxer MMA Maxim Ryndovskij nebo právnička Elena Viacheslavová, jejíž otec byl upálen při pogromu 2. května 2014 v oděském Domě odborů.

Pro doplnění tohoto výčtu je třeba zmínit muže a ženy, které nacionalisté v ulicích Kyjeva veřejně svlékli do naha a zbičovali, ruské zajatce, které před popravou bili a stříleli do nohou, vojáka, kterému před smrtí vypíchli oko, příslušníky gruzínské legie, kteří popravovali ruské zajatce ve vesnici nedaleko Kyjeva, zatímco jejich vůdce se chlubil, že nikdy nebere zajatce. Na kanálu Ukrajina 24 to byl šéf armádní zdravotní služby, který řekl, že vydal rozkaz „vykastrovat všechny ruské muže, protože jsou podlidé a horší než švábi“. A konečně, Ukrajina hojně využívá technologii rozpoznávání obličejů od společnosti Clearview k identifikaci mrtvých Rusů a jejich fotografie vysílá na ruských sociálních sítích a zesměšňuje je...

Oscarový herec

Příkladů by bylo možné uvést mnoho, protože existuje mnoho citací a videí o zvěrstvách páchaných vojsky obránce demokracie a lidských práv, který stojí v čele osudu Ukrajiny. Bylo by to však únavné a kontraproduktivní s ohledem na veřejné mínění přesvědčené, že za toto barbarské chování mohou výhradně Rusové.

Proto není znepokojena žádná nevládní organizace, mlčí Rada Evropy, nevyšetřuje Mezinárodní trestní soud a mlčí organizace zabývající se svobodou tisku. Neposlouchaly dobře, co jim laskavý Volodymyr řekl při návštěvě Butchy na začátku dubna: „Pokud nenajdeme civilizované východisko, znáte naše lidi, najdou si necivilizované východisko.“

Problém Ukrajiny spočívá v tom, že její prezident dobrovolně či nedobrovolně přenechal moc extremistům uvnitř země a armádě NATO navenek, aby si mohl dopřát potěšení z toho, že ho uctívají davy lidí po celém světě. Nebyl to právě on, kdo 5. března, deset dní po ruské invazi, řekl francouzskému novináři: „Dnes je můj život krásný. Věřím, že jsem žádaný. Cítím, že to je nejdůležitější smysl mého života: být chtěný. Cítit, že být člověk neznamená jen dýchat, chodit a něco jíst. Že žije!“

Říkali jsme vám to: Zelenskij je skvělý herec. Stejně jako jeho předchůdce v roli doktora Jekylla a pana Hyda z roku 1932 si zaslouží získat Oscara za nejlepší mužskou roli desetiletí. Když však stojí před úkolem obnovit svou zemi po válce, které mohl v roce 2019 zabránit, může být návrat do reality

obtížný.

AUTOR: Guy Mettan

[ZDROJ](#)

Preklad: Zvedavec